

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De cœmiterijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

disposita extruantur, ut è regione, sibi singula respondeant.

13 Operiantur, nè vilo vniquam tempore fœteant, duplici integumento; quod forma quadrata è lapide solido sit; ità tamen, ut inferius integumentum è rudi; illud autem superius è polito lapide struatur; Ecclesie pavimento equale, quod item sepulchrali ori vndique apte cohereat. ex Inst. hoc solum additur (ibi quadrata;) vel alia decenti forma, pro loci ratione (ibique è polito;) additum, (solido lapide sit,) ità tamen, ut inter vtrumque aliquid spacij relinquatur.

14 Anulus præterea in medio integumento superiori affigatur, ad illius eleuandi vsum: ità tamen, ut nihil emineat: sed tantundem integumentum excavetur, quantum anuli crassitudo capiat. Rursus alia etiam ratio præmittenda non est, ut illud integumentum sustollatur per clauos duos: qui aliqua crassitudine sint; quique ab eiusdem integumentum superiori parte in vtroque latere traicti, nihil planè extent: ab inferiori autem, paulò oblongiores, quàm integumentum crassitudo est, singuli ferrum transversale, firmiter hærens, habeant: quo, dum fune vnicuique clauo adhibita, integumentum eleuatur, sustineri queat.

15 In superiori porò integumento nè crux, sacraque alia imago, effigiesque sculpatur, aut alio modo exprimatur: ut nè pulueris, latine sordibus, & sputo inquinetur, ac transeuntium pedibus conculcetur.

Neque verò etiam sculpturæ ornatus, litterarum incisio, aut inscriptio vlla, aliudquè quicquam fiat, quod emineat; neque rursus quicquam etiam tessellato opere, etiam si non superemineat, inscribatur, sculpaturue, quod Episcopo ante probatum non sit.

In quo superiori integumento, ne Crux, sacraque, alia imago sculpatur.

Nec rursus imago alia, vel litteræ, aut aliud omninò quicquam, quod extet, atque emineat: neque quod ab Episcopo prius probatum non sit, vel ab eo, cui ille id munus dederit.

16 Que sepulchra modo sunt, marmore, vel petra solida, non tecta; nisi trium mensium spacio apte tegantur, humo oppleantur, adque quato solo: ac nemo præterea in illis deinceps sepeliatur.

De Cœmiterijs.

SUMMARIUM.

- 1 Sepeliendi mos in Cœmiterijs restituendus.
- 2 Cœmiteria quibus Ecclesie partibus constitui possint: queque potius loca ei vsui deligenda. 4.
- 3 Ab anteriori parte, quando non extruenda.

Ampli-

4. Ibid.
Inst. fab. Ibi.
De duplici integ. sep.

Inst. fab. Ibi.
de annulo se.

4. Ibid.

- 5 *Amplitudo quanta.*
- 6 *Forma.*
- 7 *Septum cuiusmodi.*
- 8 *Porticus, cum sepulturis, quibus in cœmiterijs adificandi.*
- 9 *Crux in medio, & qualis.*
- 10 *Capella.*
- 11 *Vas aquæ sanctæ.*
- 12 *Oſarium.*
- 13 *Oſtia, quot, & ubi construenda: utque munienda.*
- 14 *Oſtium maius qua imagine exornandum.*
- 16 *Quæ in eis, & propè ea non toleranda.*
Quæ profana amouenda. De profano vsu à sacr. loc. toll. à nume. 3. ad 18.
Ea ne seruiant pro transitu. Ibid. nu. 19.
In eis rixantium quæ pœna. De Religiosa in sac. locis conuers. 10.
Cœmiteriorum consecrationes in librum referendæ: qui liber ubi seruandus. De Eccles. consecr. 6.
Cœmiterio profanando qui modus adhibendus. De ratione adhibenda in Eccl. profanandis. 7.
Cœmiterium Ecclesie profanate quò transferendum. De Eccles. instaurandis. nu. 7.

1. De sepult. 1

Onemus verò Episcopos, ut morem, multis locis intermissum, mortuos in cœmiterijs sepeliendi, restituendum curent; inde submotis, si qui ea vsurparint.

Inst. fab. Ecc. 2
li. 1. c. 26. De
cœmiterijs.

Cum sepulchris coniuncta instructio esse debet de cœmiterijs: in quibus mortuos sepeliendi morem antiquum, tantoperè à patribus comprobatum, in vsū ex decreto Concilij Prouincialis, per Episcopos nostræ Prouinciæ, ubi potest, restitui cupimus.

Cœmiteria igitur, ut animaduerti licet, alia in porticu, atrionè Ecclesiarum, à fronte scilicet; alia à tergo, alia à latere Septentrionali; alia à Meridionali; quædam ab omni illarum parte sunt: nec verò vitiosum est, quin adhuc etiam ab eisdem singulis, omnibusque partibus constitui possint.

Porro, quæ à fronte, in atrionè Ecclesia exstructa sunt, quamuis ad excitandam, vel charitatis erga mortuos fideles, vel conditionis humane memoriæ in ipso prospectu hominum sint; tamen quoniam ob iter, ac tritam viam qua transitus, per, & ad Ecclesiam, hac atque illac fit, facilius patent, vel animalibus, vel seruitutibus, vel deambulationibus, con-

gressibus,

gressibus, & alijs hominum actionibus eo sacro loco indignis, quamobrem etiam sepe ob alia, que quotidie humanitus incidunt, violari contingit; idcirco à fronte in atrijs, porticibusue Ecclesie, cum ab alio latere fieri possunt, non exstrui expedit.

4 A Septentrionali autem Ecclesie parte, illorum situs potior deligatur; aut ab eo latere, in quo maxime aditum clericalium transitus quotidianus, fenestrarum prospectus, stillicidiorum, etiam proiectura, aliaque eiusmodi seruitutes vitari possunt.

5 Ampla autem cœmeteria esse debent, pro Ecclesia, cui adherent, situsue spacio, proque hominum item multitudine.

6 Forma esse possunt oblonga, aut quadrata, Architecti iudicio, ac pro suis modo.

7 A parietibus nuda esse non debent; sed undique ijs septa. Qui parietes à terri a solo altè exadificentur, cubitis circiter septem.

Vbi verò tanta parietum altitudine præ loci inopia exstrui nõ possunt; ita saltem altè exadificentur, vt animalibus aditus præcludatur: hæcque altitudo non minor sit cubitis tribus.

Vbi verò præcise rupes erunt, quibus cœmeterij situs concluditur; eæ pro sepimento parietum esse poterunt.

Cœmeteria vt muro, vel alias tutè undique sæpiantur, & eorum ingressus bestijs occludatur; curet, Episcopus diligenter.

8 Parietes autem manufacti, extrinsecus Albano opere incrustentur: in locis verò insignioribus decens erit, si intrinsecus ab omni parte porticibus vestiatur: sacrisque picturis, historijsue ornentur. In ijs porro porticibus sepultura, equali spacio inter se distincte, recto ordine, ad præscriptæ formæ rationem, fieri possint.

Vbi porticibus cœmeteria non circumuestiantur; parietes saltem exornari debent aliqua sacra pictura, certis eorum locis expressa.

9 In medio eorum situ, Crux ex auricalcho, aut marmore, aliouè lapide confecta, collocetur: qua in columna marmorea, lapideaue, seu in pila structili suffulta, alio decenti integumento operiatur, aut è ligno altè erecta, constituatur.

In eorum medio Crux firmiter erecta sit; quam aliquo etiam decenti integumento operiri, conueniens erit.

10 Capella item paruula, eaque in Orientem versùs, vbi potest, exstruatur; in qua preces pro mortuis, aliquando fiant.

11 Habeat item vas aquæ sanctæ, forma suprâ demonstrata, cum aspersorio, non tamen appenso, sed quod amoueri possit, ad aspergendi usum.

12 Certus præterea locus intus sit, pariete undique septus, & recto, ac fornice, vbi potest, opertus: isque in omnium conspectu sit: vbi mor-
tuorum

4. De cœmit.

Inst. fab. Ibid.

De cœmiter.

4. De cœmit.

Inst. Ibid. De

loco ossario

tuorum

Ibid. & ostijs
cemetery.

tuorum ossa, aliquando effossa, ordine struantur.

13 Cæmeterij porrò tria ostia à fronte esse possunt; nisi situs ratio eiusmodi est, ut à latere etiam illa fieri necessario postulet. Si verò cæmeterium Ecclesie ab aliqua parte continens est, ab ea parte ianuam item habeat, qua ad Ecclesiam aditus sit, cum vel diuinorum officiorum promortuis, vel processionum causa usu venerit.

14 Ab ostij autem maioris, à fronte exstructi, summa parte, que extrinsecus est, sacrosanctæ Crucis imago exprimat; in extremo Crucis affixa imagine capitis, aut cranij hominis mortui.

15 Quæ ostia, à quacumque parte sint, firmis valuis, pessulis, & clauemunita, & clausa, ne pateant; nisi cum usus venerit.

16 Nullæ vites, arbores, arbusta, stirpes cuiusvis generis, non modo frugiferæ; sed quæ etiam nullum omnino fructum, baccasue gignant, in ijs esse, aut censeri debent.

Imò verò, ne scænum quidem, herba virescens, quæ pabulo detur, sit. Absit strues lignorum, ac tignorum; tum omnis aceruus cæmentorum, lapidumue; omnis denique res, loci sanctitati, religioni, & decoro repugnans.

4. De ornatu
&c. sacro locorum.

Ex cæmeterijs porrò vites, arbores frugiferæ, & aliæ etiam infrugiferæ cuiusvis generis, aut arbusta, stirpesue omnino conuellantur, atque excidantur.

Neuè in posterum in his sacris locis quicquam conferatur, nec verò feratur.

Nè scænum ex his succidatur, neuè herba item virescens, quæ bestijs pabulo sit, vel detur. Neuè in earum fines res vlla abijciatur, cuius grauis, teterue odor sit, aut aliud quicquam sacris ijs locis inhonestè fiat.

Stabula etiam armentorum, & cuiusvis generis animalium indeprocul sint.

In ijsdem nè lignorum strues fiat; nè tigna congerantur; nè cæmentorum, lapidumue aceruus sit; nec denique quicquam loci illius decori, nitoriuè, ac religioni, sanctitatiue repugnans.

De loco vbi feretra, & cætera id generis asseruentur.

S V M M A R I V M.

- 1 Feretris, & alijs eiusmodi instrumentis custodiendis, qui locus, & vbi constituendus.
- 2 Utque muniendus.

Locus